Geopark Český ráj přijde o označení UNESCO. Kraj odmítá pochybnostio původu kamenů v turnovském muzeu

10. 11. 2026 10:39

Geopark Český ráj přijde na konci roku 2026 o označení Globální geopark UNESCO. Liberecký kraj odmítá pochybnosti o původu kamenů prodávaných v Muzeu Českého ráje v Turnově i tvrzení o pokračující spolupráci muzea s geoparkem. Ta skončila již v roce 2019.

Rozhodnutí navazuje na předchozí udělení takzvané žluté karty a dvouletou lhůtu k nápravě výtek. Ty se týkaly vztahu geoparku k institucím prodávajícím geologický materiál. Konkrétně bylo v této souvislosti zmiňováno Muzeum Českého ráje v Turnově. Geoparku se nepodařilo hodnotitele přesvědčit, že muzeum prodává kameny doloženého původu a že spolupráce obou organizací již neprobíhá.

„Značka UNESCO je prestižní a je škoda, že o ni Český ráj přichází. Je to ztráta renomé ve světě, protože šlo o jediný geopark v České republice, který toto označení měl. Budu se ptát vedení geoparku, proč se nepodařilo hodnotitele přesvědčit a jaké budou další kroky, včetně možnosti pokusit se značku znovu získat. To je především na geoparku, který musí splnit požadavky UNESCO. Pokud se touto cestou vydá, budeme ho v tom podporovat,“ uvedl Jiří Klápště, náměstek hejtmana pro životní prostředí a zemědělství.

Muzeum Českého ráje v Turnově, jehož zřizovatelem je Liberecký kraj, odmítá pochybnosti o

původu prodávaných kamenů. „*Muzeum Českého ráje v Turnově nakupuje minerály a horniny od obchodníků certifikovaných v České republice. Jde o legální nákup za účelem dalšího prodeje,*“ uvedl ředitel Jan Prostředník.

Vysvětlil rovněž, proč muzeum v roce 2019 ukončilo spolupráci s geoparkem. „*Byli jsme postaveni před volbu, zda ukončit prodej hornin a minerálů, nebo spolupráci s geoparkem. Po zvážení důvodů pro a proti jsme se rozhodli pro respektování naší tradice a dobrovolně jsme spolupráci ukončili,*“ doplnil.

„Snažili jsme se s českými zástupci Globálních geoparků UNESCO jednat. Velmi mě mrzí, že tito zástupci a následně komise nepřijali naše argumenty. Muzeum Českého ráje nakupuje drahé kameny od spolehlivých dodavatelů a s Geoparkem Český ráj již několik let nespolupracuje. Tento argument je tedy lichý. Kamenářská tradice trvá na Turnovsku po staletí a je součástí místní identity. Každý místní šperkař nakupuje kameny a pracuje s nimi. Bez brusičského umění místních kamenářů by také nebylo brusičského umění sklářů v regionu. Mimo jiné je tato tradice součástí našeho projektu Křišťálové údolí. S ohledem na to, že neexistuje možnost odvolání proti verdiktu, který vnímáme jako nespravedlivý, považuji tuto věc za uzavřenou,“ řekla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana pro kulturu a cestovní ruch.

„Geoparku jsme pomáhali financovat jeho činnost i aktivity spojené se snahou udržet značku UNESCO. Mrzí mě, že se ji navzdory tomuto úsilí nepodařilo zachovat. Teď potřebujeme s vedením geoparku probrat, co rozhodnutí znamená pro jeho další fungování a jak bude pokračovat v péči o toto cenné území,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Dopady se mohou v jednotlivých částech území lišit. Zatímco nejznámější lokality CHKO Český ráj čelí vysoké návštěvnosti, méně navštěvovaným oblastem geoparku kolem Mnichova Hradiště, Nové Paky nebo Železného Brodu pomáhalo označení UNESCO přivádět turisty.

„Značka UNESCO není jen označení, ale také princip, jak se k území chovat, jak ho chránit a zachovat jeho geologické i krajinné hodnoty pro budoucí generace. Nic nám nebrání v tom, abychom v této péči pokračovali i bez ní,“ doplnil Klápště.

Český ráj vstoupil do Evropské sítě geoparků v roce 2005 a od roku 2015 nese označení Globálního geoparku UNESCO. Jeho území přesahuje hranice chráněné krajinné oblasti Český ráj.